

Ár 2012, föstudaginn 22. júní er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir

Fyrir er tekið **mál nr. 37/2012:**

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 8. mars 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 19. febrúar 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 14. mars 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust þann 10. apríl 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 11. apríl, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki frá sóknaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 22. júní 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 11. nóvember 1996 var skuldabréf nr. X að fjárhæð kr. 1.350.000 gefið út af A, til varnaraðila. Sóknaraðili og B gengust í sjálfskuldarábyrgð in solidum á láninu.

Þann 3. janúar 2003 var skuldabréf nr. Y, að fjárhæð kr. 915.629, gefið út af A til varnaraðila. Sóknaraðili og B tókust á hendur sjálfskuldarábyrgð in solidum á láninu.

Þann 10. janúar 2003 var skjalið „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ undirritað. Þar kom fram að meira en helmingi lánsfjár yrði varið til greiðslu á skuldum greiðanda eða annarra hjá Sparisjóðnum. Sjálfskuldarábyrgðarmenn staðfestu með undirritun sinni að hafa fengið afhent og kynnt sér bækling sparisjóðanna um sjálfskuldarábyrgðir. Þá óskuðu ábyrgðarmenn eftir því að greiðslugeta greiðanda yrði ekki metin, og settu upphafsstafi sína við það val. Þá var tekið fram að greiðslumat færi ávallt fram ef lánsfjárhæð væri hærri en kr. 1.000.000. Ekki var hakað við reiti um hvort niðurstaða greiðslumats benti til að greiðandi gæti eða gæti ekki efnt skuldbindingar sínar.

Umboðsmaður skuldara, fyrir hönd sóknaraðila, fór fram á það við varnaraðila að kannað væri hvort umrædd sjálfskuldarábyrgð væri gild. Þann 12. janúar 2012 kvað varnaraðili ábyrgðina gilda. Sama dag fór umboðsmaður skuldara fram á að varnaraðili endurskoðaði afstöðu sína og hafnaði varnaraðili samdægurs ósk umboðsmanns skuldara.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 19. febrúar 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að: „losna undan skyldu minni sem ábyrgðarmaður.“ Sóknaraðili vísar til þess að hún hafi skrifað undir skuldabréfið þann 3. janúar 2003 og afþakkað greiðslumat viku seinna, eða þann 10. janúar 2003. Sóknaraðili bendir á að henni hafi átt að vera gefinn kostur á að krefjast eða afþakka greiðslumat áður en hún hafi gengist í ábyrgð.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Lesi má út úr svari varnaraðila, dags. 10. apríl 2012, að þess sé krafist að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili vísar til þess að öll skuldabréf sem gerð hafi verið á þessum tíma hafi fengið sjálfkrafa dagsetningu þess dags sem þau hafi verið prentuð út úr kerfi sem heiti SPAKUR og allir Sparisjóðir hafi verið að nota. Allir aðilar sem tengist þessu skuldabréfi hafi búið í Reykjavík og Hafnarfirði. Því hafi öll gögn verið send frá varnaraðila óundirrituð til greiðandans sem hafi séð um að fá allar undirritanir, bæði sjálfskuldarábyrgðaraðila og votta. Ljóst sé að sú undirritun fari öll fram eftir 3. janúar 2003, þ.m.t. á skuldabréfið, enda sé skuldabréfið ekki keypt inn í kerfi varnaraðila fyrr en 21. janúar 2003. Því vilji varnaraðili líta svo á að samningur hafi ekki verið kominn á fyrr en skuldabréfið hafi verið komið aftur í hendur varnaraðila með öllum undirskriftum, og hafi það gerst í kringum 20. janúar 2003. Greiðandi hafi greinilega ekki talið ástæðu til að breyta heldur stað og dagsetningu á skuldabréfi þó það hafi ekki passað við raunveruleikann.

Bendir varnaraðili á að ljóst sé að ábyrgðaraðilar óski ekki eftir að fram fari greiðslumat enda hafi skuldabréfið verið hluti af stærra máli og sparisjóðnum hafi ekki borið að gera greiðslumat þar sem fjárhæð skuldabréfsins hafi verið lægri en 1 milljón. Málið sé hluti af samkomulagi sem gert hafi verið við A og eiginkonu hans, E, sem á þessum tíma hafi bæði verið úrskurðuð gjaldþrota frá 22. júní 2001. Samkomulagið hafi snúist um að varnaraðili afskrifaði 40-60% af þáverandi skuldum þeirra ef samningur myndi standa í þrjú ár. Undanfari skuldabréfs nr. Y sé skuldabréf nr. X gefið út þann 11. nóvember 1996, með sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila og B. Það lán hafi verið fryst í þrjú ár og afskrifað að þeim tíma loknum ef lán nr. Y væri í fullum skilum. Andvirði láns nr. Y hafi farið 100% inn á lán nr. X. Þann 2. febrúar 2006 hafi það svo verið afskrifað að fullu, kr. 1.200.000. Þetta ferli hafi verið í samráði við ábyrgðaraðila og hafi varnaraðili tekið á sig afföll sem annars hefði verið hægt að sækja á ábyrgðaraðila upphaflega skuldabréfsins, en samningaleiðin hafi verið valin.

Kveður varnaraðili það mat sitt að sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila sé í fullu gildi miðað við þær aðstæður og það samkomulag sem gert hafi verið við alla hlutaðeigandi aðila.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. Y, að fjárhæð kr. 915.629, gefið út af A til varnaraðila.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, er undirritað af Sambandi íslenskra sparisjóða f.h. sparisjóða. F var einn þessara sparisjóða. Umrætt samkomulag tekur m.a. til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins er fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Fjármálafyrirtæki er þó ávallt skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000. Samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skal tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina, enda liggja fyrir að greiðandi hafi samþykkt það. Bendi niðurstaða greiðslumats til þess að greiðandi geti ekki efnt skuldbindingar sínar, en ábyrgðarmaður óskar eftir að lán verði veitt engu að síður, skal hann staðfesta það skriflega.

Í málinu liggur fyrir að dagsetning umrædds skuldabréfs er 3. janúar 2003, en hún er prentuð á skjalið af varnaraðila. Ekki er gefinn kostur á að rita aðra dagsetningu á skjalið. Í 3. mgr. 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga kemur fram að tryggt skuli að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina. Gegn andmælum sóknaraðila hefur varnaraðili ekki tekist að sanna að sóknaraðili hafi undirritað skjalið á öðrum degi en þeim sem prentaður er á skjalið af hálfu varnaraðila og verður því að miða við að skjalið hafi verið undirritað þann dag. Er því ljóst að ekki telst sannað að varnaraðili hafi uppfyllt skyldur sínar samkvæmt 1. mgr. 3. gr. og 3. mgr. 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

Við mat á því hvort víkja eigi ábyrgð sóknaraðila til hliðar í ljósi ofangreinds, með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa ber að líta til þess að þann 10. janúar 2003 óskaði sóknaraðili sannanlega eftir því að mat á greiðslugetu greiðanda yrði ekki framkvæmt. Hefur sóknaraðili enga tilraun gert til að útskýra hvernig dagsetning þeirrar yfirlýsingar hafi skipt máli fyrir ábyrgðarskuldbindingu hans eða haldið því fram að vilji hans hafi staðið til þess að greiðslumat yrði gert þegar hann ritaði undir skuldabréfið.

Í ljósi þessa verður ekki séð að orsakatengsl séu á milli dagsetningar umræddra skjala og ábyrgðarinnar sem sóknaraðili gekkst í. Í ljósi þessa verður ekki talið að forsendur séu til að ógilda ábyrgð sóknaraðila með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936. Ber því að hafna kröfu sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 22. júní 2012.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir